

minő a kassai Múzeumé is kell hogy legyen, csak kiselejtezésre váró nyugöt képeznek . . .

A mi a szóban forgó könyvtár katalógusának rendszerét illeti, az teljesen gyakorlati célokat szolgál s abban merül ki, hogy az egyes tudományszakokat, illetve szakcsoportokat egész ötletszerű sorrendben fölállítván, az ABC betűivel, alszakozás esetén a betűhöz ragasztott római számmal jelölték. E szakjelzeten kívül a könyveket feldolgozásuk sorrendjében folyó számmal is ellátták, mely a szokásos három ívréten belül mindenütt elülről veszi kezdetét. A kinyomatott katalógus a könyvek rövid címét egyes szakok szerint nem a felállítás sorrendjében, hanem betűrendbe szedve adja az olvasónak, de a szerkesztő, áttekinthetőség szempontjából, általános névmutatóval is ellátta művét. A hol a könyv szerzője ki van téve, ott természetesen a szerző neve alatt szerepel az illető munka. De van rá eset, hogy a munka ilyenkor is a címűszó, nem a szerző neve alatt szerepel. Így pl. *Pigault Lebrun* egyik művének német fordítása »*Abenteuer*« alatt szerepel csupán (246. l.) s szerző nevére még a betűrendes névmutatóban sem történik utalás.

A munka nyomtatását Werfer Károly kassai mester vállalta magára, s bár munkája külsőleg eléggé tetszetős, érdemét nagyban lerontják a szövegben hemzsegő sajtóhibák. Maga a szerkesztő is tekintélyes sorozatot állított össze belőlük műve 726—29 lapjain, de hogy a bűnlajstrom korántsem teljes, arra szolgáljon bizonyítékül az az egy adat, hogy mindjárt az első könyvczímbe csekély hat sajtóhibára akadtunk.

—s —l.

KÜLFÖLDI FOLYÓIRATOK SZEMLÉJE.

Deutsche Literaturzeitung. XXV. évfolyam. 39. szám. (1904. október 1.): *I. Wille*, Die deutschen Pfälzer Handschriften des XVI. und XVII. Jahrhunderts der Universitätsbibliothek in Heidelberg. Mit einem Anhang: Die Handschriften der Battschen Bibliothek (Heinrich Heerwagen). — *M. Grolig*, Aus meiner Büchersammlung. — *40. szám* (1904. október 8.): *C. E. Poeschel*, Zeitgemässe Buchdruckkunst. — *41. szám* (1904. október 15.): *A. P. C. Griffin*, A list of Books (with references to Periodicals) on the Philippine Islands in the Library of Congress; *T. H. Pardo de Tavera*, Biblioteca Filipina (Karl Haebler). — *P. Klemm*, Handbuch der Papierkunde. — *42. szám* (1904. október 22.): *H. W. v. Gerstenbergs*, Rezensionen in der Hamburgischen Neuen Zeitung 1767—1771. Hbg. von *O. Fischer* (Ernst Consentius). — *Bücherverzeichniss der Öffentlichen Bibliothek und Lesehalle Berlin. S. W. 13., Alexandrinerstr. 26. 2. Aufl.* — *44. szám* (1904. november 5.): *Katalog der Bibliothek Runze-Zolling-*

Berlin. — 45. szám (1904. november 12.): *K. Haebler*, Aus den Anfängen des Buchhandels. — 46. szám (1904. november 19.): *W. Köhler*, Bibliographia Brentiana (Paul Drews). — *L. Dinier*, Les Heures de Catherine de Médicis. — 47. szám (1904. november 26.): *Report of the Librarian of Congress for the fiscal year ending June 30. 1903.* — 48. szám (1904. december 3.): *G. Winter*, Das neue Gebäude des k. und k. Haus-, Hof- und Staatsarchivs zu Wien (Friedrich v. Veech). — *M. Rudelsheim*, Quelques mots sur l'organisation des Bibliothèques publiques en Belgique. — 49. szám (1904. december 10.): *W. Erman und E. Horn*, Bibliographie der deutschen Universitäten. I. Allgemeiner Teil (Karl Geiger). — *E. Diederichs*, Verlagskatalog. — 50. szám (1904. december 17.): *B. Peyron*, Codices italici manu exarati in Bibliotheca Taurinensis Athenaei.

La Bibliofilia. VI. évfolyam 7—8. szám. (1904. október-november): *Emile Dacier*, L'Exposition des Primitifs français (befejző közlemény). — *Leo S. Olschi*, Le fiscalità italiane nell' esportazione di libri antichi. Lettera aperta a S. E. il Ministro dell' Istruzione Pubblica. — *Hugues Vaganay*, Amadis en français. Essai de bibliographie (II. közlemény). — *Domenico Tordi*, La stampa in Todi. — *Luigi Ferrari*, Gli Incunaboli della R. Biblioteca Universitaria di Pisa (folytatás). — *Recensioni*: *Carlo Lozzi*, Cecco d'Ascoli e la musa popolare. — *Dietricus Reichling*, Appendices ad Hainii-Copingeri Repertorium Bibliographicum. — *Bernardus Peyron*, Codices italici manu exarati in Bibliotheca Taurinensis Athenaei. — 9—10. szám (1904. december, 1905. január). *Leo S. Olschi*, Memoriale presentato a Sua Eccellenza il Commendatore V. E. Orlando Ministro dell' Istruzione Pubblica d' Italia. — *Hugues Vaganay*, Amadis en français. Essai de bibliographie. (III. közlemény.) — *G. Boffito*, Il commento inedito di Cecco d'Ascoli all' Alcabizzo. (Befejző közlemény.) — *Luigi Ferrari*, Gli Inconaboli della R. Biblioteca Universitaria di Pisa. (Folytatás.) — *G. M. Urbani de Gheltof*, Caravia Alessandro. Suo processo per pubblicazioni contro la fede. — *Alfredo Melani*, Venezia e la stampa. *Allandó rovatok*: Vendite pubbliche. — *Notizie*. — *Monumenta typographica*.

Le Bibliographe Moderne. VIII. évfolyam. 1904. szeptember-októberi füzet (47. szám): *Réunion des archivistes français* (10 avril 1904); compte-rendu et communications. — *H. Fr. Delaborde*. *Nicolas Fouquet et le Trésor des Chartes*. — *Paul Bergmans*, Le premier imprimeur de Maestricht et de Düsseldorf. — *Léon Lecestre*, Table alphabétique de la »Chronologie militaire« de Pinard [lettres N à Z]. — *Henri Jadart*, A propos des »Notes« de M. Jules Laude. — *Chronique des Archives*: Allemagne. Autriche-Hongrie. Belgique. France. Grande-Bretagne. Italie. Suisse. — *Chronique des Bibliothèques*: Allemagne. Belgique. France. Italie. Por-

tugal. — Chronique bibliographique: Bibliographie philologique, Histoire du droit commercial. Bibliographie du Lyonnais. Littératures galloise et bretonne. Littérature italienne. Une revue bibliographique roumaine. Anciens catalogues de bibliothèques. Histoire du papier. Expositions bibliographiques. Répertoires de périodiques. Bibliographie musicale. Publications de la »Library of Congress«. — Comptes rendus et livre nouveaux: J. Cuvelier, Inventaire des inventaires de la 2e section des Archives générales du royaume de Belgique (H. S.). I. Berthelé, Le cartulaire montpelliérain des rois d'Aragon et des rois de Majorque (H. S.). F. Rizatti, Prime linee d'una bibliografia per servire alla storia delle scienze (H. S.). J. S. Nollen, Practical Bibliography of modern german Literature (H. S.). L. Pascal, Bibliographie de Velay et de la Haute-Loire I. (H. S.). F. Pasdirek, Manuel universel de la littérature musicale I. (Henri de Curson). G. M. Wroug and H. H. Langton, Review of historical publications relating to Canada for 1902—1903. (H. S.). I. Van den Gheyn, Catalogue des manuscrits de la Bibliothèque royale de Belgique III—IV. (H. S.). A. Poollaha, Die Bibliothek des Metropolitankapitels zu Prag (H. S.). S. Polain, Catalogue de la bibliothèque Th. Dobrée à Nantes II. (H. S.). P. Heitz, Les filigranes avec la crosse de Bâle (C. M. Briquet). I. Baudrier, Bibliographie lyonnaise, V—VI. (H. S.). R. A. Reiss, La photographie judiciaire (A. Vantier).

Mitteilungen des Österr. Vereins für Bibliothekswesen.

VIII. évf. 3. szám (1904. július 8.): F. Reiniger, Die Wiegendrucke in der Bischof Fint'schen Bibliothek für den Klerus der Stadt St.-Pölten. — V. Bibl, Der evangelische Landhaus-Buchhandel in Wien (befejező közlemény). — F. Menčík, Die Neapolitanischen Handschriften der Hofbibliothek. — F. Ahn, Die Druckerpresse Widmannstellers zu Graz. — Bücherhygiene. I. — Literarische Besprechungen: Emil Löbl, Kultur und Presse (Grolig). Zur Geschichte der kais. Wiener Zeitung 1703—1903. (—o—). Emm. de Bom, Abraham Verhoeven de eerste Courantier van Europa? (C—II). E. V. Zenkes, Bibliographie zu einer Geschichte des Zeitungs-wesens (Grolig.) — 4. füzet (1904. november 16). R. F. Arnold, Aus Wiener Handschriften (folytatás). — H. Escher és W. von Wysz, Der Realkatalog. IV. — F. Menčík, Die Neapolitanischen Handschriften der Hofbibliothek (folytatás). — G. A. Crüwell, Der Bücherfluch. Seine Geschichte. Seine Bedeutung. Seine Ausläufer. — Literarische Besprechungen: E. Gollob, Verzeichniss der griechischen Handschriften in Österreich ausserhalb Wiens (F. X. T.). Die Rechtshandschriften der Universitäts-Bibliothek in Innsbruck. Katalog der Handbibliotheken des Katalogzimmers und Lesesaales der k. k. Universitäts-Bibliothek in Wien (Grolig). Gr. A. Apponyi, Hungarica. I., II. (J. Stockinger). V. Tobolka, Česká Bibliografie

Sv. I. (Grolig). L. S. Olschi, Monumenta Typographica. Cat. LVII. — Állandó rovatok: Aus oesterreichischen Bibliotheken. — Vereins-Nachrichten. — Personal-Nachrichten. — Vermischte Nachrichten.

Revue des Bibliothèques. XIV. évfolyam. 5—7. szám (1904. május-július): Léon Dorez, Rabelaisiana. — Léon Dorez, Les Manuscrits à peintures du Musée Britannique. — F. Warner, Les Manuscrits à peintures du Musée Britannique (trad. Léon Dorez). — Chronique des Bibliothèques: Allemagne. France. Italie. Suède. — **8—10. szám** (1904. augusztus-október): Léon Dorez, Les lettres d'indulgence du pape Nicolas V. — P. Vanricke, Les Bibliothèques universitaires hollandaises (Leiden, Utrecht, Groningen, Amsterdam). — Chronique des Bibliothèques: Allemagne. Autriche-Hongrie. Belgique. France. Italie. — Erratum. — **11—12. szám** (1904. november-december): Louis Thuasne, Rabelaisiana. — Chronique des Bibliothèques: Allemagne. Autriche-Hongrie. États-Unies d'Amérique. France. Italie. Pays-Bas. Portugal. — Mellékletül mindhárom füzethez: Paulin Teste, Table des matières contenues dans le Cabinet Historique.

Rivista delle Biblioteche e degli Archivi. XV. évfolyam. 8—10. szám (1904. augusztus-október): Atti della VI. Riunione Bibliografica Italiana. — **11—12. szám** (1904. november-december): E. Lasinio, Della Biblioteca di Settimo e di alcuni suoi manoscritti passati nella Mediceo-Laurenziana. — Luigi Volpicella, Una chiave di cifra del secolo XV nell' Archivio di Napoli. — A. Capra, La stampa in Spagna nel secolo XV. (Aproporito di due scritti recenti). — Giuseppe Graziano, Bibliografia Guerrazziana. — Libri nuovi e notizie.

Zeitschrift für Bücherfreunde. VIII. évfolyam. 7. füzet. (1904. október): Eduard Grosse, Eine Gefahr für unsere Bücher. — S. Wilhelm Niemeyer, Jattlers Niebelunge. — W. Lüdtke, Die Balhorn-Drucke der Kieler Universitäts-Bibliothek. — Otto v. Schleinitz, Herbert Spencer. — **8. füzet** (1904. november): W. L. Schreiber, Die alten Kreiterbücher. Ein Beitrag zur Geschichte des Nachdrucks. I. — R. Forrer, Antike Bucheinbände von Achmim Pano polis. — Arthur Kopp, Hans Sachsens Ehrensprüchlein. — Al. Tzigara-Samurcas, Die Bibliothek der Fundațiunea Universitară Carol I. zu Bukarest. — Gotthielf Weisstein, Alexander Meyer Cohn. — Ludwig Fränkel, Die neue technisch-naturwissenschaftliche Zentral-Bibliothek zu München. — **9. füzet** (1904. december): Stephan Kekule von Stradonitz, Über Super-Exlibris. — Walter von Zur Westen, Neues künstlerisches Schrift- und Ziermaterial. — Erich Ebstein, Aus Elise Bürgers Briefen.

Zentralblatt für Bibliothekswesen. XXI. évfolyam 10. füzet (1904. október): Johannes Joachim, Die Drucker Johannes Grunen-

berg und Georg Rhau in Wittenberg. — Ernst *Voulliéme*, Unbeschriebene niederländische Inkunabeln der Berliner kgl. Bibliothek. — Die Stuttgarter Zettelkatalogkapsel, — Johannes *Luther*, Das Zugangsverzeichnis der Berliner kgl. Bibliothek. — Berichtigung betreffend den schwedischen Leihverkehr. — E. *Wolter*, Ein neuer offizieller Katalog der in Russland erscheinenden Bücher. — Rezensionen und Anzeigen: G. K. Fortescue, Subject Index of the Modern Works added to the Library of the British Museum in the years 1881—1900. Vol. 3. (A. G.) A. Feuerstein, Die livländische Geschichtsliteratur 1902. (M. P.) — 11. füzet (1904. november): Wilhelm *Erman*, Einheitliche katalogisierung der preussischen Bibliotheken. — Vom preussischen Gesamtkatalog. Anhang: Verzeichniss der im Gesamtkatalog vertretenen Schriften von E. M. Arndt. — Zur Erlanger Bibliotheksordnung. — *Osmín*, Bibliothekstatistische Kuriosa. — Rezensionen und Anzeigen: Gustav Oppenheim, Christoph Hendreich (Emil Jacobs). O. Weise, Schrift- und Buchwesen in alter und neuer Zeit. Beiträge zur Bücherkunde des XV. u. XVI. Jahrhunderts. Bd. 1. (Ernst Voulliéme). Bibliographisches Repertorium Bd. 1. (Ch. W. Berghoeffer). — 12. füzet (1904. december): E. *Kuhnert*, Zu Ermans Vorschlag einer einheitlichen Katalogisierung der preussischen Bibliotheken. I. — K. *Gerhard*, Ugyanerről II. — W. *Molsdorf*, Einige in Handschriften der Königlichen und Universitätsbibliothek zu Breslau gefundene Schrottblätter und Holzschnitte des XV. Jahrhunderts. — O. *Clemen*, Zur Bibliographie der Gedichte Johann Stigels. — A. *Wolfsteig*, Der dritte internationale Bibliothekarkongress in St.-Louis. — Weiteres zum »Raten-system«. — Rezensionen und Anzeigen: B. Peyron, Codices italici manu exarati in bibliotheca Taurinensis Athenaei (Alfred Schulze). — Állandó rovatok: Kleine Mitteilungen. Umschau und neue Nachrichten. Neue Bücher und Aufsätze zum Bibliotheks- und Buchwesen von Adalbert *Hortzschansky*. Personalnachrichten.

A MAGYAR BIBLIOGRAFIAI IRODALOM AZ 1904. ÉV UTOLSÓ NEGYEDÉBEN.

Összeállítja: H. I.

ALAPSZABÁLYAI, A magy. kir. miskolczy 10. honvéd gyalogezred tiszti könyvtárának — Miskolcz, 1904. Forster, Klein és Ludwig kny. 8-r. 10 l.

ALAPSZABÁLYOK a magyar kir. 12-ik honvéd gyalogezred tiszti könyvtára számára. Szatmár, 1905. »Szabadsajtó« kny. 8-r. 12 l.

ALAPSZABÁLYOK az ezred tiszti könyvtára számára. (M. kir. nyitrai 14. honvéd gyalogezred tiszti könyvtára.) Nyitra, 1904. Huszár István kny. 8-r. 11 l.

BALOGH MARGIT. Oláh Miklós Hungáriája, mint művelődéstörténelmi kútff. (*Erdélyi Múzeum*. 1904. decz. 10. füzet. 592—594 l.)